

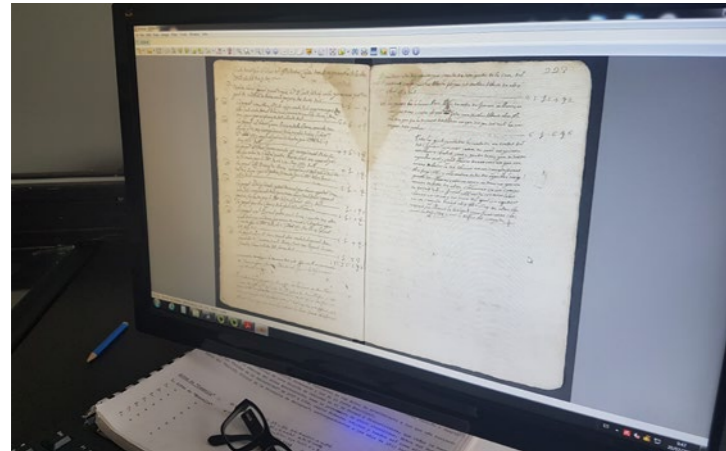
SPORTULIS

REVISTA MUNICIPAL D'ESPORLES NÚM 48. OCTUBRE 2018

INFORMACIÓ MUNICIPAL De la pàgina 3 a la 11
Pàg. 3 Miquel Bernat deixa el càrrec de regidor. **Pàg. 6** Nova etapa de l'Associació de Comercis i Empreses d'Esportes. **Pàg. 7** Digitalització de documents de l'arxiu històric. **Pàg. 9** Activitats 2018/2019

PARTICIPACIÓ CIUTADANA De la pàgina 14 a la 28
Pàg. 18 Esportes i el senderisme de motxila pel GR221. **Pàg. 19** Què és ser un dimoni? **Pàg. 20** A l'ou, espai d'aprenentatge en la natura. **Pàg. 25** Pròximes VI Jornades d'Estudis Locals d'Esportes

Editorial

AJUNTAMENT D'ESPORLES

Coordina Àrea de Cultura de l'Ajuntament d'Esportes

Equip de redacció Pere Palou, Pilar Tous i Olga Terrassa

Portada Xisca Mesquida

Col·labora Xisca Mesquida, Suyapa Ginard, Peter Trias, Esportes Bàsquet Club, Ascensió Belart, Escoleta Municipal, Escola Música i Dansa, Antònia Pizà, Bernat Homar, Serveis Socials, Daniel Montero, Casal de joves Tramuntana, Es fill de na Joaneta, Josep Alemany, Xavi Villanueva, Natalia Aguiló, Toni Bauzá, Centre de Formació de Tramuntana, Xisco Busquets, Esportes Vòlei Club, Raimon Palou, Margalida Carrió, A l'ou, Colla de dimonis, Ateneu Popular

Dissenya i maqueta Toni Mora

Imprimeix Lerigraf SLU

Dipòsit Legal: PM 920-2004

Imprès en rotativa en paper premsa 45 gr a Lleida el 30 d'octubre de 2018

*Els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Aquesta vol ser una revista del poble i per al poble, on tothom tenguí un raconet per expressar-se. Si voleu participar en alguna secció de la revista o bé publicar qualsevol tipus d'article, ressenya, fotografia, etc., o bé fer-nos arribar alguna opinió, queixa, advertència, enhorabona, afalagament, etc. Us podeu posar en contacte amb l'equip de redacció:

Biblioteca Municipal: Carrer de Ramon Llull, 3 | T. 971 611 000 | biblioteca@esportes.cat

Esperem la vostra col·laboració!

AUDIÈNCIA
PÚBLICA
2018

Dia 30
d'octubre
A les 19.30 h
Sala d'actes
Sa Fàbrica

és
esportes

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Energia fotovoltaica al Col·legi Gabriel Comas i Ribas

Enguany el curs ha començat amb energies renovades i renovables al col·legi d'Esportes. Les teulades del Gabriel Comas i Ribas es cobreixen de plaques fotovoltaïques que proporcionaran 28.875 Kwp al centre escolar.

Això suposarà que el 80% de la energia elèctrica que l'escola consumeix sigui auto generada.

El sistema disposa d'una pantalla, que s'instal·larà a l'entrada,

on els alumnes podran consultar en temps real l'energia que es produeix i, a més, en fa comparacions amb consums reals i quotidians que els infants coneixen i poden entendre fàcilment. Aquests coneixements i informació s'utilitzarà com a part dels projectes educatius d'un centre que es caracteritza per marcar-se objectius mediambientalment sostenibles.

Aquesta iniciativa s'ha pogut dur a terme gràcies a una subvenció del Fons Europeu de Desenvolupament Regional, gestionat des de la Conselleria de Territori i Mobilitat a través de la Direcció general de Canvi Climàtic que finança el 80% de la inversió de 43.312,50 €.

Es calcula que la inversió serà amortitzada en 6 anys amb l'estalvi en la factura elèctrica.

Miquel Bernat deixa l'acta de regidor

Després de 19 anys de servei al municipi, Miquel Bernat Bosch deixa el seu càrrec com a regidor del Partit Popular a l'Ajuntament d'Esportes. Aprofitam l'Sportulis per agrair-li la bona feina, la dedicació, l'esforç de tants d'anys i, sobretot, el bon tarannà que ha marcat la seva trajectòria a l'Ajuntament.

Li desitjarem el millor per la nova etapa que emprèn. Gràcies Miquel!

Nous vehicles per a la Brigada municipal

La flota municipal es renova amb vehicles més eficients i sostenibles.

En primer lloc, la Brigada compta amb una nova furgoneta totalment elèctrica gràcies a una subvenció del Consell de Mallorca del pla Especial d'ajudes per dur a terme accions d'estalvi i eficiència energètica i adquisició de vehicles elèctrics.

Es tracta d'una Citroën E Berlingo Multispace 100% elèctrica de 5 places, amb una potència de 70 cavalls i una autonomia de 170 quilòmetres. A més, comp-

ta amb connectors per a càrrega ràpida i lenta, i la bateria té una capacitat de 22,5 kWh. Els cost del vehicle ha estat de 28.300€ finançats totalment pel Consell de Mallorca.

També s'ha comprat un nou camió amb cistella elevadora finançat al 100% amb una subvenció també del Consell de Mallorca dins el marc del Pla d'Obres i Serveis 2017-2018 de 47.311 €.

Renovació de places d'aparcament

S'han repintat les places d'aparcament a la zona dels Estenedors i a la urbanització de Son Trias s'han pintat 60 noves places als dos carrers, per tal de facilitar als usuaris la seva correcta utilització i aprofitament.

Pel que fa a l'aparcament de Can Campos, que es va haver de tancar després de l'incendi, durant el mes d'agost es va poder reobrir el de superfície un cop fetes les proves de càrrega per part dels tècnics. A la part d'aparcament

soterrat s'hi estan fent els treballs de reforçament aconsellats per l'informe tècnic, la neteja i reconeixement de tot l'espai, així com un nou projecte d'activitat i es reobrirà quan aquestes tasques estiguin enllestides.

Nou espai per practicar cal·listènia

Al Parc de Son Quint, just devora l'skate parc, s'ha habilitat una zona amb aparells per a practicar cal·listènia. S'hi ha instal·lat la barra que fins ara estava al Parc Biosaludable del carrer Estricadors, i un nou element de barres paral·leles, finançat pel Club de Muntanya, Ermassets. A més, s'ha deixat espai per una possible ampliació o instal·lació futura de nous aparells.

La Cal·listènia és un sistema d'exercici físic en el qual l'interès està en els moviments de grups musculars més que en la potència i l'esforç. Es tracta d'una disciplina d'entrenament que està guanyant molta popularitat al món del fitness.

Enllumenat a s'Esgleieta

S'han instal·lat fanals d'enllumenat públic a la zona dels habitatges al voltant del nucli de s'Esgleieta. Aquesta és la primera fase de millora de l'enllumenat a la zona.

Neteja al Camp des Xubasco

Temps enrere, el Camp des Xubasco fou un abocador de fems i malgrat ja fa molts d'anys que, afortunadament, la gestió dels fems és una altra molt més sostenible i ja no s'hi

aboca res; les pluges i l'erosió del terreny hi havien fet aflorar restes enterrats de l'antic abocador.

A això s'hi afegien residus que i algun desaprofissament poc com-

promès amb el medi ambient hi havia dipositat.

Per tot això, per eliminar temptacions i focus de brutor, s'ha procedit a la neteja i a la retirada de trastos de la zona.

El teixit empresarial i emprenedors d'Espores es forma en Màrqueting digital

Al Centre de Formació Espores ha tingut lloc el taller de Màrqueting digital "Aprèn a treure partit a les teves xarxes socials. Gestiona el teu temps" dirigit als emprenedors/es i als empresaris/es del municipi.

Aquest curs organitzat per l'Ajuntament d'Espores ha estat possible gràcies a la Cambra de comerç de Mallorca que a través del Programa de suport al comerç minorista de la Cambra d'Espanya

de la Secretaria d'Estat de Comerç del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme i el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) ha finançat el taller.

Els assistents al taller han après de mans de Marta Bonet, la gerent de l'empresa de comunicació Rebuzzna Comunicació, com desenvolupar una estratègia comunicativa coherent en 3 fases:

1. PRÈvia, on han preparat el canal, l'estratègia i el muntatge.

2. DURANT, on els ha ensenyat a comunicar els missatges amb coherència.

3. POSTerior, on els ha mostrat a analitzar i a generar plans de seguiment i de continuïtat.

Des de l'Ajuntament d'Espores seguim apostant en les formacions per a millorar les competències professionals del nostre teixit empresarial.

Canvi enllumenat al carril bici

S'ha acabat la foscor al carril bici. A partir d'ara s'hi pot circular de dia i de nit sense por de no veure els possibles obstacles, gràcies al canvi de les bombetes dels fanals d'enllumenat de la zona per làmpades led.

Amb aquesta substitució s'ha multiplicat per 10 la intensitat lumínica i se n'ha reduït considerablement el consum.

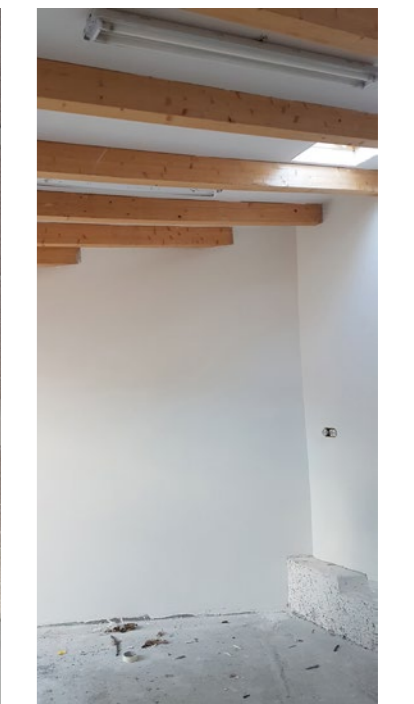

Millora i nous espais a l'Escoleta

A partir d'ara l'Escoleta municipal comptarà amb una nova aula taller. Aquest nou espai s'ha aconseguit habilitant una zona del fons del pati que fins ara estava en un estat que feia impossible el seu aprofitament.

A més, també s'han duit a terme obres de condicionament i millora de la part antiga de l'escoleta, a l'edifici del que fou l'antic escorxador. S'ha arreglat i renovat tota la teulada, s'ha instal·lat aïllament tèrmic i un nou sistema de climatització molt més eficient i sostenible. També s'ha canviat l'enllumenat per llums led.

S'ha aprofitat l'obra per arreglar el pati i canviar-ne el trespol.

Nova etapa a l'Associació de Comerços i Empreses local

L'Associació ACE de Comerços i Empreses d'Esporles agafa nou rumb i canvi de junta directiva per reprendre les funcions que s'han dut a terme aquests anys, reforçar-les i implicar a la totalitat del teixit empresarial del municipi, incloent les noves generacions d'empresadors.

Ja s'han engegat nombroses accions com una primera presa de contacte entre la presidenta de l'ACE, Marta Bonet, amb Maria

Ramon, batlessa d'Esporles, i Xisca Torres, regidora de Comerç i Promoció Econòmica, amb la finalitat d'establir les convenients vies de cooperació entre l'Ajuntament i la nova era de l'Associació.

A més, s'ha habilitat una pàgina nova de Facebook on s'aniran difonent notícies referents al sector comercial i al poble, i s'estan engegant diferents accions i propostes per part dels comerços adherits. La Fira Dolça també

comptarà amb una paradedta divulgativa en representació de l'ACE on els ciutadans podran accedir a tota la informació sobre l'Associació.

La nova junta i participants de la iniciativa confien a poder comptar amb que totes les empreses, comerços i negocis del municipi s'adhieren amb la finalitat d'unir forces i progressar junts, ajudar-se i cooperar avantatjant l'entramat empresarial i el seu potencial.

Renovació als vestidors del camp de futbol

Ja estan en la recta final les obres de renovació dels vestidors del camp de futbol.

Gràcies a aquests treballs s'impermeabilitza i s'arregla tota la teulada, s'aïlla el recinte i s'instal·la el sistema de climatització.

També s'arregla i embelleix la part exterior de l'edifici.

Les obres s'han dut a terme per l'empresa Edificació i obra civil Sin Tec per un import de 123.958,45 €, finançats amb fons de la subvenció de la direcció Insular d'Esports del Consell de Mallorca pel foment de l'esport mitjançant ajudes al manteniment i millora d'instal·lacions esportives públiques.

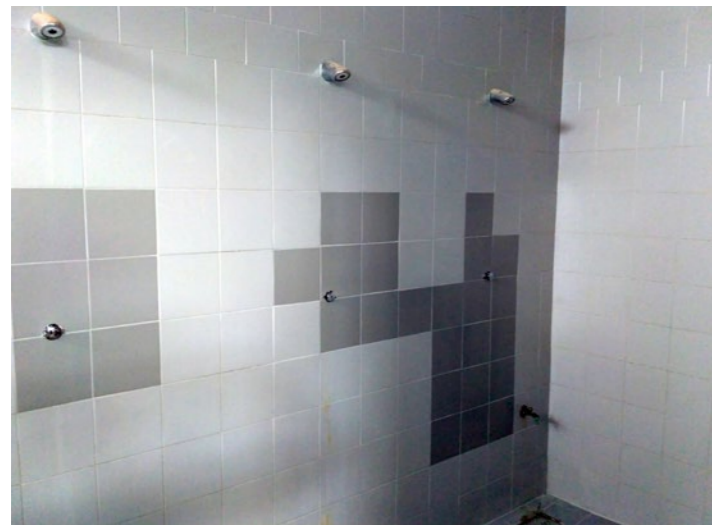

Millores i reparacions als vestidors del pavelló de l'Escola

S'han dut a terme els treballs de renovació i adequació dels vestidors del pavelló esportiu del Col·legi Gabriel Comas i Ribas.

Les obres s'han finançat amb fons de la subvenció de la direcció Insular d'Esports del Consell de Mallorca pel foment de l'esport mitjançant ajudes al manteniment i millora d'instal·lacions esportives públiques, per un muntant de 9.300 €.

S'han arreglat les dutxes, les rajoles rompudes, s'ha pintat, arreglat i renovat tot el conjunt de la instal·lació.

Consell de Coordinació de Tramuntana

Els batles dels pobles de Tramuntana, el director general d'Interior, el director insular de Seguretat Pública, tècnics i els caps de Policia Locals d'aquests municipis, es varen reunir a Esporles per

tractar temes de la coordinació de la seguretat a la zona.

Es va informar sobre la modificació de la llei de coordinació de policies locals, sobre les noves propostes de formació i sobre les

nomenaments de policies tutor, entre d'altres temes.

Aquestes reunions se celebren de forma periòdica per tractar els temes d'ordenació, formació i coordinació dels agents.

Digitalització de documents de l'arxiu històric

La primera passa de la digitalització de documents antics s'ha fet gràcies a una subvenció del Consell de Mallorca per a Organització i digitalització d'arxius, que en subvenciona un 80%.

Aquesta primera fase consisteix en l'escaneig dels documents més antics que es conserven a l'arxiu, que són els que presenten més dificultats de conservació i per això tenen un risc més gran de fer-se malbé quan s'han de consultar. Concretament, es tracta de 10 pergamins, dels quals el més antic data de 1370

i és d'una compravenda de terrenys a Banyalbufar, que llavors pertanyia al municipi d'Esporles. També s'han digitalitzat les Actes de Consells més antigues, que són dels anys 1550 fins a 1558.

L'empresa encarregada de fer la feina és Libnova i ha utilitzat un escàner Quanz HD format A1 amb càmera d'alta resolució que no emet ni rajos UVA, ni infrarojos per tal de protegir el paper i la tinta dels documents. S'està digitalitzant a 400 punts per polsada, la qual cosa permet veure la imatge molt ampliada sense

perdre resolució.

Aquesta iniciativa facilitarà la consulta de tota aquesta documentació per part d'historiadors i investigadors, sense posar-la en perill per la manipulació.

També s'ha penjat al web municipal l'Inventari de l'Arxiu Històric de l'Ajuntament. D'aquesta manera queda a l'abast de tothom saber quins documents hi ha i facilita la tria abans de fer-ne la sol·licitud de consulta. L'inventari es troba a Arxiu Municipal de l'apartat d'Administració Municipal del web.

Na Maria Costa se jubila

Després de 29 anys d'atendre el públic al Centre de Salut d'Esporles, Na Maria Costa Mir s'ha jubilat. Bon humor i un somriure eren el primer que topàvem quan algun horabaixa havíem d'anar al metge i ens atenia Na Maria.

Moltes gràcies per la teva feina i gaudeix del temps lliure!

Xerrada sobre l'acompanyament emocional en la malaltia, la mort i el dol

Dia 28 de setembre va tenir lloc, a la sala d'actes de l'Ajuntament, la conferència "Acompanyament emocional en la malaltia, la mort i el dol", a càrrec de Bel Ferrer, psicòloga especialista en mort i dol i presidenta de l'Associació Nava Jeevan.

La ponent va explicar, entre d'altres, les diferents fases per les que passam quan hem d'afrontar una malaltia greu, mort i dol d'un ser estimat, els diferents dols que es poden donar i va facilitar eines de com podem fer aquest acompanyament a les persones que ho estan patint. Les persones assistents varen poder entendre que qualsevol pèrdua genera un dol: la mort d'un ser estimat, un avortament, una ruptura de parella, assumir una malaltia, la pèrdua del lloc de feina, la independència dels fills/es...

Prop de 70 persones varen acudir a la xerrada i varen poder escoltar i fer les aportacions i preguntes que genera aquest tema: com podem acompanyar a una persona davant la

malaltia i la mort, com podem acompanyar a un infant que està passant un dol, durada d'un procés de dol...

Va ser una experiència molt enriquidora, ja que es varen compartir experiències personals que serviren com exemple de com respondre davant les diferents situacions.

Aprofitam per recordar-vos que davant qualsevol situació de malaltia, mort i dol que valoreu que precisau acompanyament us podeu posar en contacte amb l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament d'Esporles al telèfon 971 611 804 o al correu serveissocials@esporles.cat i des d'aquí se vos facilitarà el recurs més adient per a cadascun/a de vosaltres.

També podeu contactar amb l'Associació Nava Jeevan al telèfon 695 250 240 o al correu associaciona-vajeevan@gmail.com, especialitzada en acompanyament emocional als processos de malaltia, mort i dol i que disposa de diferents grups de dol a Palma, Inca i Manacor.

Pujada a s'Ermita de Maristel·la 2018

Tal i com mana la tradició, el tercer diumenge de setembre els esporlerins pujaren a s'Ermita de Maristel·la per celebrar la diada anual.

Les quatre paelles ajudaren a recuperar les forces després de la pujada i els jocs, la música i la bona companyia arrodoniren un dia de germanor.

Sóc un monstre de colors

Arriba el setembre i amb ell un plec d'emocions i sentiments envaïxen les parets de la nostra escoleta. Per una banda infants expectants, il·lusionats i alegres però també insegurs, enfadats, nerviosos, tristos... aviat podem notar canvis a casa, poden posar-se malalts, tenir malsons, necessitar la presència constant de la mare i la calidesa del seu pit. I per altra banda, les famílies vivint el millor que saben i poden el moment que comporta per primera vegada la separació dels seus infants. A les portes de l'escoleta els esperen les mestres inquietes però a la vegada tranquil·les davant la seguretat

que els dona l'experiència dels anys anteriors, cuidant els espais, materials i actuacions per tal de fer una bona acollida durant aquestes setmanes en que la vida que han duit els infants fins ara sofreix un gran canvi.

Tots començam el curs fent feina com a aliats família i mestres i anam donant forma a aquests dies plens d'emocions per tal de que l'adaptació dels infants sigui lo més lleugera possible. I com a monstres de colors començam amb tot aquest paquet d'emocions barrejades, com ell poc a poc ens anam desfilant per posar dintre cada pot allò que anam

sentint, i un dia com a per art de màgia aquells dies més vermells (ràbia), blaus(tristeses) i negres (por) es van convertint amb verds (calma, tranquil·litat), roses (afecte, estimació) i grocs (alegria).

En arribar aquests dies el fil familiar s'haurà a nuat amb el fil de l'escoleta i acompanyarem junts al camí d'aprenentatge, socialització i desenvolupament de l'infant.

Felicitem a tots els participants de l'adaptació per haver-la feta d'una manera tant agradable!

Escoleta Infantil d'Esporles
*Fonts de documentació: "El monstre de colors". Annallenas. Editorial Flamboyant.

Inici del curs al Casal Municipal de Joves

Després d'un estiu intens d'activitats -festes de Sant Pere, Casal Camp, Clubs d'Estiu, Campament Jove... i d'un breu descans, el Casal torna a la càrrega per afrontar aquest nou curs. Per una banda, els Quintos del 2001 ja han format grup i comencen a preparar de les seves, els anireu veient per les places i carrers. Per altra banda mantenim projectes però amb força novetats que anireu descobrint - Assemblea Jove, Grup de Muntanya Jove, Trobades Inter municipals Feim Serra, Nits Alternatives, presentació del Casal als joves de 1r d'ESO de l'IES... Es tracta doncs d'agafar tots aquells projectes que funcionen i donar-los un parell de voltes amb l'objectiu de millorar-los, cal arribar a més joves i augmentar el grau d'implicació i coresponsabilitat d'aquelles activitats que fem.

Així mateix, estem segurs que sorgiran noves idees i propostes. Com ja sabeu, el Casal és el vostre espai, una eina per fer-vos sentir i donar la vostra veu. Per això mateix i com ja ve essent costum, us esperem amb les portes ben obertes. Veniu i participeu!

Nou curs a l'Escola Municipal de Música i Dansa

Ja hem començat un nou curs amb molta gent i moltes activitats preparades.

Com en anys anteriors, oferim ensenyament oficial, el que segueixen els alumnes que volen obtenir el títol oficial de Grau elemental. Aquests alumnes reben classes col·lectives de llenguatge musical, banda infantil, banda juvenil i coral. A més, fan classes individuals d'instrument i acompanyament instrumental amb piano o guitarra.

També ofertam ensenyament no oficial amb classes grupals de combo, coral, batukada, dansa clàssica i dansa contemporània juntament amb classes individuals de clarinet, trompeta, flauta travessera, percussió, saxofon, guitarra, trombó, bombardí, piano, música tradicional, guitarra elèctrica, baix elèctric, trompa i bateria.

Una de les novetats d'enguany és que hem ampliat els grups de Petits Músics i els infants podran començar a fer música a l'Escola de Música als 3 anys, abans començaven als 4. Segur que tots seguiran fent coses ben guapes!

Com el curs passat, també comptarem amb les sessions de Música en família. Una sessió mensual per a nadons de 0 a 3 anys, acompanyats dels pares, on ja comencen a gaudir de totes les coses bones que aporta la música.

Ara sí que podem dir que l'Escola Municipal de Música i Dansa d'Esporles abarca totes les edats. Començam amb la música en família de 0 a 3 anys, segueixen a partir de 3 anys fins a adults. A més, seguim amb les sessions de música a l'Escoleta i també realitzam sessions amb música al Centre de Dia de Majors. Per fer música no importa l'edat!

Hem de dir que les matrícules d'aquest curs han estat molt nombroses i fins i tot hem hagut de fer llistes d'espera per a algunes assignatures. Però encara queden les darreres places per a Batukada juvenil, Música tradicional i Música en família

Activitats 2018/19

CLUBS ESPORTIUS

Bàsquet

Lloc: Poliesportiu de l'IES Josep Font i Trias
Info: 606 622 156

Esports de muntanya i teles acrobàtiques

Escalada, trail running, barranquisme, BTT, orientació, teles acrobàtiques
Info: 690 220 779

Futbol

Lloc: Camp de futbol de Son Quint
Info: 672 200 143

Gimnàstica rítmica

Lloc: Poliesportiu del CEIP Gabriel Comas i Ribas
Info: 687 674 000

Volei

Lloc: Poliesportiu del CEIP i de l'IES
Info: 600 507 707

COS I MENT

Gimnàstica cerebral

Horari: Divendres de 9'30 a 10'30 h
Lloc: Centre de salut
Preu: 15€/mes
+ info 645 756 970

Tai-chi

Horari: Dilluns i dimecres de 18 a 19 h
Lloc: Centre Cotoner
Preu: Gratuït
Info: A la mateixa activitat

BIBLIOTECA

L'hora del conte infantil

Horari: Cada dijous, d'octubre a maig a les 17 h

Contes per a bebès

Horari: El darrer divendres de cada mes, en dos tornos: a les 16'30 i a les 17'30 h

Club de lectura adults

Horari: 7 trobades durant el curs, els dimarts a les 20 h.
(25 de setembre, 30 d'octubre, 11 de desembre, 29 de gener, 5 de març, 23 d'abril i 18 de juny)

Club de lectura infantil

Horari: 6 trobades durant el curs, sempre en divendres a les 18'30 h infantil. Dates per confirmar

Info: 971 611 000

GIMNÀS

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
7 - 8 h	EF		EF		SP
8.30 - 9.30 h		SP			
9.30 - 10.30 h	EF / BP	PL	EF / CM	PL	EF / GAP
19 - 20 h	BP	AH / TF / PL	BP	FR / TF / PL	GAP
20 - 21 h		TF / FR	TF	TF	

Info: AH abdominals hipopresius: 626 111 193 / BP body power i CM condicionament: 607 771 536
GAP i PL pilates: 607 771 536 / EF entrenament funcional i SP sol pelvià: 699 626 390
FR entrenament de força: 690 220 779 / TF tonificació: 647 133 102

ALTRES ACTIVITATS

Amics dels bonsais

Horari: 3r dijous de cada mes
Lloc: Centre de formació Esporles
Preu: Gratuït
Info: 690 058 231

Esplai la Cadenera

Horari: Dissabtes de 16 a 18 h
Lloc: Casal municipal de Joves
Preu: 60 € anuals
Info: 665 012 965

Patronatge i confecció

Horari: Divendres de 16'30 a 18'30 h
Lloc: Centre de formació Esporles
Preu: 25 €/mes
Info: 600 244 248

Persones majors

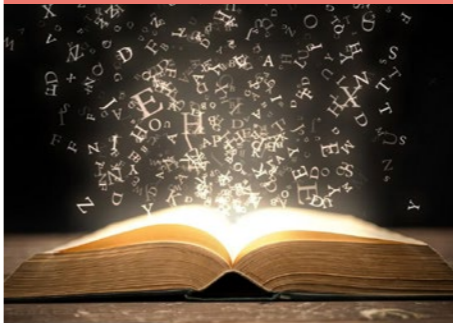
Gimnàstica, pilates, ball de saló i altres activitats
Horari: En funció de l'activitat
Lloc: Centre Cotoner
Info: 971 619 504

Pintura

Horari: Dimecres de 19 a 21 h o dijous de 18 a 20 h
Lloc: Centre de formació Esporles
Preu: 40 €/mes
Info: 616 761 242

Teatre

Horari: Dimecres o divendres, en funció de l'edat
Lloc: Sa Rectoria
Preu: Infantil i juvenil: 25 €/mes
Info: 678 443 093

MÚSICA I DANSA

Ball de bot de Rondalla Maristel·la

Horari: DLl, dc, dv o ds, en funció del grup
Lloc: Centre Cotoner
Preu: 70 € de quota anual de soci de Rondalla Maristel·la
Info: 646 159 739

Ball en línia

Horari: Dilluns de 19 a 21'30 h i dimarts de 19'30 a 21 h
Lloc: Centre Cotoner
Preu: 10€/mes per hora setmanal
Info: 650 438 581

Cor d'Esporles

Horari: Dimecres a partir de les 20 h
Lloc: Centre Cotoner
Preu: 10 €/mes
Info: 660 589 653

Escola de música i dansa

Coral infantil i juvenil, música 4, 5 i 6 anys, dansa, instrument, tècnica vocal, llenguatge musical, batucada, ball de bot.
Info: 971 610 931

Jazz dance

Horari: Dj o dv a les 15'30 o dv a les 17 h
Lloc: Centre Cotoner
Preu: Infants 25 €/mes. Adults 20 €/mes
Info: 647 511 064

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Entrevista **Tomeu Font**. Text: Es fill de na Joaneta

“La feina de pagès és molt dura, però quan acaba el dia sents un cansament agradable”

Normalment està de bon humor, té molt bon caràcter i a més, sempre té una rialla per regalar als familiars, amics, coneguts, veïnats... La seva família acaba de comprar La Bernadeta i en poc temps ja han sembrat més de 10.000 ceps de vinya autòctona per poder fer vi ecològic. En Tomeu va néixer a Esporles, al carrer del Sol, dia 2 de novembre de l'any 1980. Tota la seva família són esporlerins. De malnom els diuen de Sa Pollera, perquè la seva padrina jove, Na Margalida de Son Dameto i el seu padrí, En Tomeu de Son Ferrà, tenien una granja de polla a Can Campos. Va estudiar al poble i va fer el batxiller a Palma. Encara no té fills, però sí parella. El que més li agrada és la mar.

Jo em pensava que et feies les busques per devers Formentera i ara resulta que t'has fet pagès...!

(Riu) Sí, he viscut molts d'anys a Formentera i ara la vida m'ha canviat. He passat de viure a vorera de la mar, a tenir les muntanyes davant. Són dos elements de la naturalesa que m'encanten i em motiven.

De qui ha estat la idea de canviar la fisonomia de La Bernadeta?

És evident que ha canviat perquè hem hagut de fer molta feina netejant, plantant vinya i adobant marges esbaldregats, però en el fons no ha canviat gens sinó que podria dir que ha tornat als seus orígens. Molta gent ens diu que recordava aquestes marjades així com estan ara. La idea l'hem tenguda conjuntament entre tots els meus germans i ma mare.

“D'aquí a tres anys ja podrem tastar el vi blanc”

Quines varietats heu sembrat?

Tot són varietats autòctones per poder elaborar vi blanc, negre i rosat. Afortunadament hem tengut l'ajuda d'en Jaume Palliser de Ses Pites, un veïnat gran conxeixedor i apassionat del món del vi.

Quan podrem tastar el vi fet a La Bernadeta?

Pel que tenc entès, crec que d'aquí a tres anys, més o manco, podrem tastar el vi blanc, i per al vi negre i rosat haurem de tenir un poc més de paciència.

Pensau fer un celler i una bodega?

Espera un poc! (riu) Per a això encara falta molt de temps i no ho tenim ni pensat. Ten en compte que és un projecte a molt llarg termini.

En Tomeu, feliç, a les noves vinyes de La Bernadeta.

“Ens agradaria que la gent vingués a la bernadeta a cercar la seva fruita i verdura i sobretot bon vi”

I a més de la vinya, feis comptes sembrar altres coses?

Sí. A més de les vinyes ens agradaria conrear fruites i verdures ecològiques.

I qui anirà a vendre tota la producció?

En un futur ens agradaria molt que la gent d'Esporles pogués venir fins a La Bernadeta a cercar la seva fruita i verdura, i sobretot a beure un bon vi biològic i de qualitat que és el que volem fer.

Una escola d'estiu diferent

_Margalida Vallès

No és una moda, sempre n'hi ha hagut i, antigament, moltes més. Ara, però, estan desapareixent: s'ha anat perdent el costum. M'estic referint a grups de persones, veïns i veïnes que els horabaixes d'estiu passen un bon grapat d'hores reunits a la fresca al carrer, asseguts al mateix racó. Gent de diferents edats comparteix un temps i un espai, sense televisió, sense cap tecnologia moderna. De manera entranyable, som uns quants que li hem posat el nom d'**escola d'estiu**.

La gent que viu al carrer o al barri són l'alumnat d'aquesta escola d'estiu. Algunes vegades són molts, d'altres no tants. La ràtio oscil·la entre 3 i 4 persones fins a unes 16, depenent del dia i l'hora. La franja d'edat es mou entre els 0 i 100 anys. Qualsevol pot venir acompanyat d'alguna altra persona: familiars, amics, coneguts... Fins i tot, a estones es queda gent, fent escola d'estiu, que passejant troba interessant el debat i creuen que poden aportar detalls o informació important al tema tractat o, simplement, s'aturen a descansar en bona companyia. Així, idò, poden arribar a ser una bona colla!

És una escola perquè allà s'hi comparteixen molts coneixements, cadascú pot aportar un granet del que sap o ha viscut, s'aprenen coses útils i s'hi fa una bona convivència on tots hi troben el seu lloc, respectat i sentint-se feliços. I evidentment és d'estiu perquè és durant la temporada de bon temps quan, caminant pels carrers d'Esporles, en podem trobar. Tot i això, de vegades i si la

calor arriba prest o se'n va tard, s'allarga més enllà.

L'escola d'estiu del carrer Filadores 32 és un exemple fidel que, any rere any, des de fa més de tres dècades, té molt d'èxit de participants. Els alumnes són mestres, tots ensenyen i aprenen. És una escola que promou la comunicació, el benestar, la cohesió i dinamitza els llargs i calorosos horabaixes d'estiu. No hi fan falta monitors ni monitores que vinguin a animar-los; no tenen horaris fixats, és el temps atmosfèric qui mana. Uns arriben més prest, d'altres compareixen més tard i, cada un, parteix en voler... O en tancar-se la cotxeria!

Sense cap més acord que el costum, cada participant té el seu lloc i cadira per asseure's. No fa falta material: només cal la veu, la bona memòria, les experiències viscudes i una escolta activa és suficient. Els temes que s'hi tracten són ben variats: salut, gastronomia, meteorologia, política, societat, notícies del dia, records de fa molts d'anys, opinions, crítiques, acudits i també qüestions "picants". A tot problema hi troben una solució. I tot debat va acompanyat de sentiments: humor quasi sempre, nostàlgia en els records, de vegades preocupació...

Ah! I en haver novetats al poble, com si d'una redacció de notícies es tractés, tot se sap!

Hi ha moltes formes de viure Esporles. Al carrer Filadores 32 així **feim poble!**

T'agrada fer de pagès, Tomeu?

Sí, m'agrada molt. És una feina molt dura però quan acaba el dia sents un cansament sa i agradable que et fa dormir com un rei!

Idò passes més gust fent de pagès que servint 'coca-coles' als italians de Formentera!

(Riu) Bè, jo sóc una persona que m'agrada tot allò que faig, m'encanta la vida...! A Formentera m'ho he passat molt bé i ara, aquí, també m'agrada molt fer de pagès.

“El que em dóna bon humor és fer les coses que em motiven”

Quina sort que tens! I sempre estàs de tan bon humor?

(Riu) No sempre. Supòs que com tothom... Hi ha dies bons i d'altres dolents. Però pens que és molt important ser positiu. Una persona ha de ser positiva amb tot el que fa, i així les coses et surten bé, o almanco ho intentes i ho poses tot de la teva part, no ho creus?

Estic totalment convençut del que dius! Però ara necessit que em donis el secret per riure tan sovint i tenir aquesta alegria que tens...

(Riu) No sé si servirà a tothom, però a mi el que em dóna bon humor i alegria és fer les coses que em motiven.

“No hi ha res que t'emprenyi d'aquest món? -Sí, els moscards”

I no hi ha res que t'emprenyi d'aquest món?

Sí, els moscards, em molesten molt (riu).

Gràcies Tomeu! Vols afegir qualche cosa més?

M'agradaria molt que com més aviat millor la gent d'Esporles pogués venir a conèixer La Bernadeta!

Moltes gràcies a voltros!

(Nota de l'autor: Durant aquesta entrevista i sessió de fotos, no hem aturat de riure. Qualsevol cosa ha estat un bon motiu per fer una rialla. Sobretot quan li he demanat si no hi havia res que l'emprenyàs d'aquest món. Jo esperava 'les guerres' 'el canvi climàtic...' però no, la cosa és més simple: "Els moscards". Salut, Tomeu! Ets un cracl!)

Visió particular de la Diada de l'11 de setembre a Barcelona

Xisca Mesquida. Esporles, 14/09/18

Al llarg d'aquest darrer any ens han anat arribant notícies de tota mena des de Catalunya. Tenim necessitat d'esbrinar personalment, viure i veure al llarg d'uns dies l'ambient que realment es respira per allà. El dia 10 patejam Barcelona per constatar la diferència, molta gent al carrer, la ciutat viva, Institucions engalanat-se i preparant-se amb moderació pel dia proper. La petjada del tsunami polític i social d'aquests darrers mesos es constata per tots els racons, banderes, senyeres, retolacions, llaços, fotografies, la majoria d'elles dolorosament penjades. Altres arrogantment imposant la seva prepotència.

Dia 11 de bon matí ens vestim de manera adient per participar en les activitats preparades, on ningú és exclòs malgrat s'han cansat de repetir-ho i que tothom pot participar de manera civilitzada i solidàriament. Baixant per Passeig de Gràcia arribam a l'ofrena de flors de diverses associacions i institucions al llarg del matí al monument a Rafel Casanova.

Posteriorment a l'Arc del Triomf trobam una generacionada, música, venedors ambulants, famílies, colles d'amics/gues, paradetes, sanitaris i molta vida. Seguim fins el parc de la Ciutadella i ens afegim a la cua inacabable de gent que espera per entrar a visitar el Parlament de Catalunya, les sensacions de tot el que hem vist succeir en aquells indrets són copsadores, indescriptibles. Anam cap al Fossar de les Moreres on la gent ha recalat per ofertar i descansar.

Arribam al Palau Sant Jaume, també ens afegim a la gentada que hi vol entrar en portes obertes. Tenim la mateixa i agreujada sensació d'abans. Tot el que veiem i sentim és història recent, per haver seguit el mandat del poble hi ha molta gent bona a la presó i a l'exili. Ja no ens queda temps ni per dinar, ens ajuntem a la massa rosa que puja cap a la Diagonal en vertaderes onades, tothom ben pertrejat amb estris reivindicatius. Manca més d'una hora per començar la manifestació i ja es fa difícil arribar al

tram assignat, el 28 (per gent de fora Barcelona, Països Catalans i estrangers).

La llarga ratlla vermella de més de 6 km que s'ha vist a les tv (properes), no són res comparat amb la gent que intenta arribar al seu lloc i que per claustrofòbia, nins petits o necessitats variades s'ha de quedar a les bocanes dels carrers. Els moments estelars de la manifestació són les 17.15, gran onada renouera i visual i els parlaments d'advocats, familiars i gent en situacions reprimides i difícils, la sensació numérica és de més de milió i mig de persones.

Partim sense haver acabat la mateixa, Barcelona està bloquejada pels mitjans de transport i l'espai aeri tancat, hem d'assegurar poder arribar a l'aeroport. Ja allà, la sensació és de dolçor-amarga, impotència continguda i el deure imposat de ser-hi, complet. Malgrat sabem que deixam un poble humiliat, però no vençut.

A Xisco Tomàs

Pep Alemany

Benvolguda bona gent, valgui aquest homenatge per home de gran bagatge que tendrem sempre present. És un record permanent a qui tan prest va partir. Ara és el moment per dir del que mai va renegar: Banyalbufarí aquí i... esporleri allà.

Es difícil oblidar tants de moments ben sentits de tants de bons acudits que, sempre, ens va contar. Tresorer sense cobrar de tantes associacions... En silenci, sens sermons ell era sempre endavant. I el Barça, al Muntant una de tantes passions.

Paraules per sentiments és potser l'únic consol. Que no amagaran el dol d'aquests esdeveniments per superar trists moments. Malgrat tot, tenim la sort com a valor noble i fort d'haver compartit camí; la incertesa del destí no l'oblidarà el record. Sí, Montse, Lluís i Cristina, ens deixa bona petjada quan la persona estimada serà estel que il·lumina.

Nou guardó per Maria Puerto Fullana

Maria Puerto Fullana, ha estat guardonada amb el premi bronze en el 48è Certàmen Mundial ICAE d'art Pentel 2018, celebrat a Tokio i organitzat per la Fundació Biiku Bunka Kyokai. Està considerat un dels millors certàmens d'Àsia, hi participaven 61.950 obres de 45 països.

El treball d'aquesta jove pintora, es començà a nomenar en ressenyes de revistes especialitzades en

art, i crida l'atenció dels crítics d'art de les galeries Italianes, on en el període d'un any, porta acumulades 6 exposicions internacionals, totes elles, realitzades a la ciutat de Roma.

Dels dies 20 al 26 d'octubre MPF tindrà el gran honor d'exposar la seva senzilla obra "Sottomarino Pinkblue" en la coneguda i històrica "Biblioteca Angelina", un espai realment exclusiu, durant la ROME ART WEEK 2018, que és l'esdeveniment d'art més important de la capital italiana.

Comença un cop més l'Esplai la Cadenera

Una vegada acabat l'estiu, en el qual hem viscut un campament fantàstic on ens ho hem passat d'allò més bé a Alaró, comença, com cada any, un nou curs de l'Esplai la Cadenera.

Enguany seguim fent les nostres activitats, destinades a infants de 6 a 12 anys, cada dissabte horabaixa, de les 16.30 a les 18.30 h!

Tot i això, com bé molts sabeu, enguany hem hagut de partir del nostre casal de Sa Vilanova ja que les

propietàries no ens volien cedir l'espai per més temps. Tot i haver canviat de casal, ens hem adaptat molt bé a aquest nou espai que l'ajuntament ens ha deixat, situat al Carreró de Sa Vileta número 2. Dedins aquella petita sala, aquell nou espai, hem viscut molts de bons moments amb els nostres infants.

Encara que haguem tengut aquests petits canvis, els monitors i les monitores de l'Esplai començam aquest curs amb molt d'ànim. Tenim moltes activitats preparades perquè totes les cadeneres s'ho passin d'allò més bé, com tallers, excursions, acampades, activitats... I

una vegada entrat l'hivern, celebrarem com cada any les nostres conegudes matances, tot i que per primer pic les celebrarem a un lloc diferent el qual us confirmarem més envant.

També volem recordar que hi ha portes obertes per a totes aquelles persones que els hi faci ganes entrar a l'Esplai com a monitor/monitorea. Si és així, vos podeu posar en contacte amb nosaltres mitjançant el següent correu electrònic: esplacas@gmail.com.

Vos esperam a tots i totes amb moltes ganes!!!

Comença el compte enrera del 4t Contesporles

Un ratolí llèpol i també moltes voluntàries ja preparen el proper Festival del Conte

Hem començat el curs tot saludant la tardor amb la nostra Fira Dolça, i el tancarem, dies 4 i 5 de maig proper, en plena primavera, amb el **4t Festival Internacional del Conte**. En Celestí, la nostra petita rata cellarda, ho sap i té intenció de passar-se tot el curs fent feina -o almanco animant tothom perquè en faci- perquè el 4t Festival sigui, com a mínim, tan interessant, divertit i dinàmic com els anteriors. De moment, en Celestí ha aconseguit una llepolia a la Fira i ha començat a rosegat-la, a poc a poc, mentre es prepara el Festival. I és així com la nostra mascota ha esdevingut, un altre pic, el símbol del proper **Contesporles**. Apuntau-ho a les vostres agendes, dia 4 i 5 de maig heu de ser a Esportes i gaudir d'aquesta data tan especial.

D'altra banda, com ja és tradició, s'ha convocat el corresponent **Concurs de cartells del 4t Contesporles**, a través del qual es seleccionarà la imatge amb què es difondrà aquesta festa dels contes contats. Hi poden participar totes les persones majors de setze anys, de qualsevol lloc del món, i les obres es poden presentar fins dia 10 de desembre. Les bases les trobareu a la web de l'Ajuntament: <http://www.ajesportes.net/agenda-activitats>

Vos seguirem informant i ens veurem ben aviat al **4t Festival Internacional del Conte!**

Associació Cultural Contesporles: contesporlesfest@gmail.com

Concerts de Mà de Música

L'Associació Mà de Música va oferir el concert ja tradicional a Bellavista com a cloenda de les festes de Sant Pere. El dia 1 de juliol va ser un horabaixa calorós i quan la gent del poble va pujar la costa de Bellavista, varen ser rebuts amb un granissat de llimona ben fresquet. A l'ombra dels arbres gaudiren de la música, els jardins, les cases i les vistes privilegiades.

El grup Valitus Trio ens va oferir un conjunt de peces clàssiques, però abans se li va retre un sentit homenatge a Baltasar Bosch, fundador i president honorífic de l'associació i que aquest any 2018 ha donat el relleu a la nova junta directiva.

Posteriorment, el dia 15 de setembre, l'associació va oferir un altre concert a la Casa des Poble amb el Trio Arnas, que va ser magnífic i d'una gran qualitat musical en opinió de la poca gent que va assistir degut a que a la mateixa hora el Bisbe de Mallorca va oferir una missa a l'església. Els músics interpretaren peces de: Turina, Beethoven i Txostakovic.

En el mateix acte en Pere Palou, regidor de cultura de l'Ajuntament, va dedicar també unes paraules d'agraïment a Baltasar, per la feina duïta a terme durant aquests anys.

L'associació té en projecte altres concerts per aquest any i per l'any que ve, que segur seran del gust del nostre públic.

Volem informar-vos que nos podeu seguir pel Facebook, ja que publicam resums de tots el concerts i també els avisos dels pròxims. Volem també agrair els donatius que ens deixau, amb els quals podem dur intèrprets de música clàssica a Esportes, a on abans no n'hi havia.

Gràcies a tots.

L'Ateneu Popular d'Esportes obre les seves portes

A principis de 2017, un grup de persones del poble d'edats, trajectòries i sensibilitats diferents vam decidir crear un espai comunitari que anomenem Ateneu Popular d'Esportes (APE). Volem que l'APE esdevingui una eina dinamitzadora del teixit associatiu local i que impulsi la difusió de noves idees, el debat, el pensament crític, la mobilització social, la defensa del territori i moltes coses més. Tenim la ferma voluntat de transformar i millorar la realitat que ens envolta.

A l'APE ens organitzam des de l'horizontalitat.

L'assemblea és la nostra eina fonamental d'organització, presa de decisions, gestió i debat. Pel que fa a les activitats, realitzam xerrades, tallers, debats, concentracions, etc. Els nostres eixos principals de treball són el feminisme, l'habitatge, l'ecologisme i la mobilitat, l'espai públic, l'internacionalisme i els drets civils, però la inclusió de noves temàtiques només depèn dels interessos i les ganes de les persones que participen en el projecte.

Durant el primer any i mig de vida hem realitzat múltiples activitats: concentracions de suport a Valtònyic i als presos polítics catalans, una taula rodona de debat sobre la nova llei de turisme, una xerrada sobre l'exclu-

sió social de menors refugiats no acompanyats als països del nord de la Mediterrània, una exposició sobre la dona a l'anarquisme espanyol, una presentació d'una cooperativa de cotxes elèctrics compartits, etc.

També volem oferir un espai físic on trobar-nos, relacionar-nos, conèixer-nos i cooperar. I volem contar-vos que, després d'una llarga recerca immobiliària, ja tenim local! Aquest nou espai, situat al carrer del Canonge Joan Garau, 3A, permetrà impulsar iniciatives comunitàries de tot tipus i està obert a tothom que hi vulgui participar. Per exemple, des d'octubre acollim a un nou grup de consum ecològic que s'ha format a Esportes.

Per tal que aquest local i les activitats de l'APE siguin sostenibles, necessitam tenir una base social forta. L'APE vol ser una entitat autogestionada, així que la viabilitat financera del projecte dependrà fonamentalment de les contribucions econòmiques de les persones sòcies. Per això vos animam a fer-vos sòcies de l'APE, a participar en les seves activitats i contribuir així a la consolidació del projecte. Podeu seguir les nostres activitats a Facebook, Twitter i Instagram. Per a qualsevol consulta, ens podeu escriure a atenueu-esportes@gmail.com.

Esporles i el senderisme de motxilla pel GR 221 _ Antoni Bauçà. Tardor 2018

La vall d'Esportles ancorada dins la Serra de Tramuntana, patrimoni de la humanitat, és travessada per la gran ruta de senderistes de pedra en sec, la GR 221 que vinent del Port d'Andratx, acaba a Pollença amb un recorregut de 137 quilòmetres.

Els amants de la bellesa troben aquesta joia que tenim a la nostra illa, i de tots els països d'Europa baixen cap el sol per trepitjar i gaudir d'aquesta meravellosa travessa.

Els darrers anys ha anat en augment el nombre de persones que podem veure amb les seves motxilles pel nostres carrers, als nostres bars, a les botigues de comestibles, pastisseries, fruiteries, etc., i que acaben els vespres majoritàriament a un dels quatre establiments d'hoteleria i refugis del nucli urbà, per dormir i recuperar forces i continuar, el dia següent, la caminada.

Hem anat a veure els establiments hotelers i refugis per saber qui són, quants són, i d'on venen aquestes visitants nostres. Aquí teniu les seves respostes.

Refugi de Son Tries: En Jaume Tries ens diu que aquest refugi es propietat de l'Ajuntament d'Esportles i que en té cura el grup excursionista dels Ermassets. Ara farà tres anys que fou inaugurat. Té obert tot l'any.

El refugi té 16 places més 10 places a la zona d'acampada. Els clients provenen en un 80% de la ruta GR 221 i fan estades d'un sol dia, mentre que els restants fan excursions pels voltants d'Esportles. Són de nacionalitat alemanya, francesa i anglesa, en ordre de més a menys usuaris, i cada any augmenta el seu nombre. Hi ha zona de cuina, però no fan menjar per als clients.

Demana un Directori Turístic de la vila per poder tenir constància de tots els establiments d'Esportles que tenen contacte amb el turisme. Així com tractar que la línia del bus d'Esportles vagi sempre a s'Espleieta per poder connectar a la línia de Valldemossa i poder seguir així de tornada el GR 221 sense haver d'anar a Palma.

S'Hostal d'Esportles: En Carles López ens conta que l'edifici és un dels 8 primers hostals de Mallorca i ja fa més de cent anys que és un Hostal. Va sofrir una gran reforma fa uns anys i actualment té unes 20 places; també té servei de restaurant i té obert tot l'any. Ara fa tres anys que en duen l'exploració.

La temporada més forta diu que és de març fins a final de maig i del 15 de setembre fins a finals de octubre. La clientela està formada per alemanys, francesos, anglesos, holandesos i belgues i cada any van en augment. La clientela prové majoritàriament del GR 221 amb estàncies d'un sol dia que solen arribar a les 4 de l'horabaixa i parteixen el matí a les 8; si bé mitjançant turoperadors té grups que fan rutes guiades pel terme d'Esportles i els seus voltants, i també ciclistes.

Demana la possibilitat de fer un mapa turístic d'Esportles, senyalització dels camins i més informació turística a l'Ajuntament.

Sa Fita backpackers: Na Marta Casado i en Joan Vidal ens conten que aquest edifici és de l'any 1908 i que durant un temps fou conegut com "S'Hotel". Va estar obert al públic i hi ha una anècdota segons la qual un dels clients tirava doblers per la finestra als nins d'Esportles, al carrer. Ara fa tres anys que ells el tenen novament obert com Sa Fita (backpackers és la traducció anglesa de motxillers). Té obert tot l'any per bé que la temporada més forta és de març fins a finals d'octubre.

El refugi té 44 places. El 70% dels clients són de la ruta GR 221, que estan un dia, i el 30% restant gent que ve per un quants dies emprant el refugi com a camp base i fent excursions a peu, escalada, torrents, ciclisme, etc., tant per Esportles com fora del terme. Hi ha alemanys, francesos, belgues, suïssos i holandesos, i cada any la clientela va en augment. Tenen una àrea de cuina però no fan menjar per als clients.

Demana: la senyalització dels camins i un mapa turístic i de camins.

Agroturisme de Son Galceran: N'Isabel Villalonga ens conta que ja fa 10 anys que fou obert aquest agroturisme dins una finca de tarongers. Té 39 places i és l'establiment de més luxe dins el casc urbà d'Esportles. Té servei de berenar però no de restaurant. Tanca el mesos més freds de l'hivern.

La temporada més forta és de juny a setembre. Els seus clients fan estades d'un parell de dies i just un petit percentatge ve a pernoctar per un dia seguint la ruta GR 221. Hi ha clients de totes les edats, de nacionalitat alemanya, anglesa, finlandesa i noruega.

Demana que es marquessin millor els camins, no just el del GR 221 sinó també d'altres per poder anar a fer passejades.

En resum: Un ventall d'establiments de totes les categories que sumen les 129 places que tenim dins el nucli urbà, unit als restaurants, les botigues, els forns etc., i a la hospitalitat de la gent, fan que a les estàncies d'un dia al poble, s'hi sumin també les més prolongades de gent que ve per primera vegada o torna al nostre poble a passar uns dies, i tot plegat va augmentant any rere any.

Darrerament l'Ajuntament ha recuperat i senyalitzat una sèrie de rutes, que hauria de seguir ampliant. Paral·lelament tenim la magnífica pàgina web de Turisme del municipi, que està plena de continguts i dona tota la informació necessària als futurs visitants.

Seria una proposta interessant, que la part turística del web estigués disponible en la llengua dels visitants ja que ara just està al abast dels catalanoparlants. Un pic traduïda es podrien imprimir uns dossiers dels continguts d'aquesta pàgina per tenir a cada establiment visitat pels turistes. Això acompanyat que els diversos establiments turístics fessin una agrupació per reunir-se periòdicament, permetria intercanviar idees i cercar nous mercats. Tot plegat significaria una millora del nostre servei i augment de visitants per a, entre altres coses, poder crear nous llocs de treball en aquest estimat poble.

Dedicat a tots els que de una manera o l'altra fan feina amb el turisme.

Què és ser un dimoni? _ Joan Ensenyat. Cap de Colla dels Dimonis Bocsifocs

Ser dimoni és ser tot allò que t'agradaria ser i no pots. Quan els pares ens deien: "no juguis amb foc, que te pixaràs al lit!", "renta't la cara per sortir al carrer", "per anar de festa has d'anar mudat!"... idò tot això ho hem après i així ho feim, i ara els ho ensenyem als nostres fills i filles. Però hi ha dies o nits màgiques, que tot això perd el sentit: jugam amb foc, ens embrutam la cara i ens posam la roba més vella que tenim per anar a festa major, ens posam una màscara que hem fet nosaltres, i ens transformam... Aquest dia ballam amb gent que no coneixem de res, i ens tractam com si fes molt de temps que ens coneixem, ens tornam bojos amb l'olor de pl-

vora cremada, molt més que amb una colònia caríssima que surt als anuncis de la tele, canviem la música de revetla per ritmes tribals que ens fan vibrar, i transformam un poble tranquil i meravellos en un poble festiu, i, per moments, amb una follia infernal.

Tot això és el que sentim quan ens vestim i posam la màscara de dimoni, un acte que ja és una tradició i, des de fa uns anys al nostre poble, molt familiar. Hi ha famílies senceres que han travessat la porta de l'infern i pare, mare, fills, germans, i qui sap si aviat padrins tenen els sentiments que hem descrit abans. I és que ser dimoni és ser allò que vols ser, però també és fer poble, i dur la identitat del teu poble per allà on vas.

Els Dimonis Bocsifocs, en poc més de quinze anys, hem passat de ser un grup d'amics i veïnats, a ser una enti-

tat amb gairebé un centenar de membres de totes les edats, entre els 5 i els 61 anys actualment, i on no hi posam límits; amb músics que dins el món dels dimonis de Mallorca han creat un estil propi, imitat per les colles més potents de l'illa.

Ser dimoni és ser part de la festa, de la cultura, i així ho hem fet durant tot l'any, tant als correfocs que hem realitzat a Esportles, com a la resta de l'illa (Campanet, Muro, Santa Ponça, Maria de la Salut...), o a Sagunt, i a la Fira de la Mediterrània de Manresa com a representants de la Federació de Dimonis i Bèsties de les Illes Balears, convidats per la Conselleria de Cultura del Govern Balear.

La temptació del Dimoni et crida! Només has de venir, i formaràs part de la cultura esportlerina, des de l'infern fins a l'infinit!!

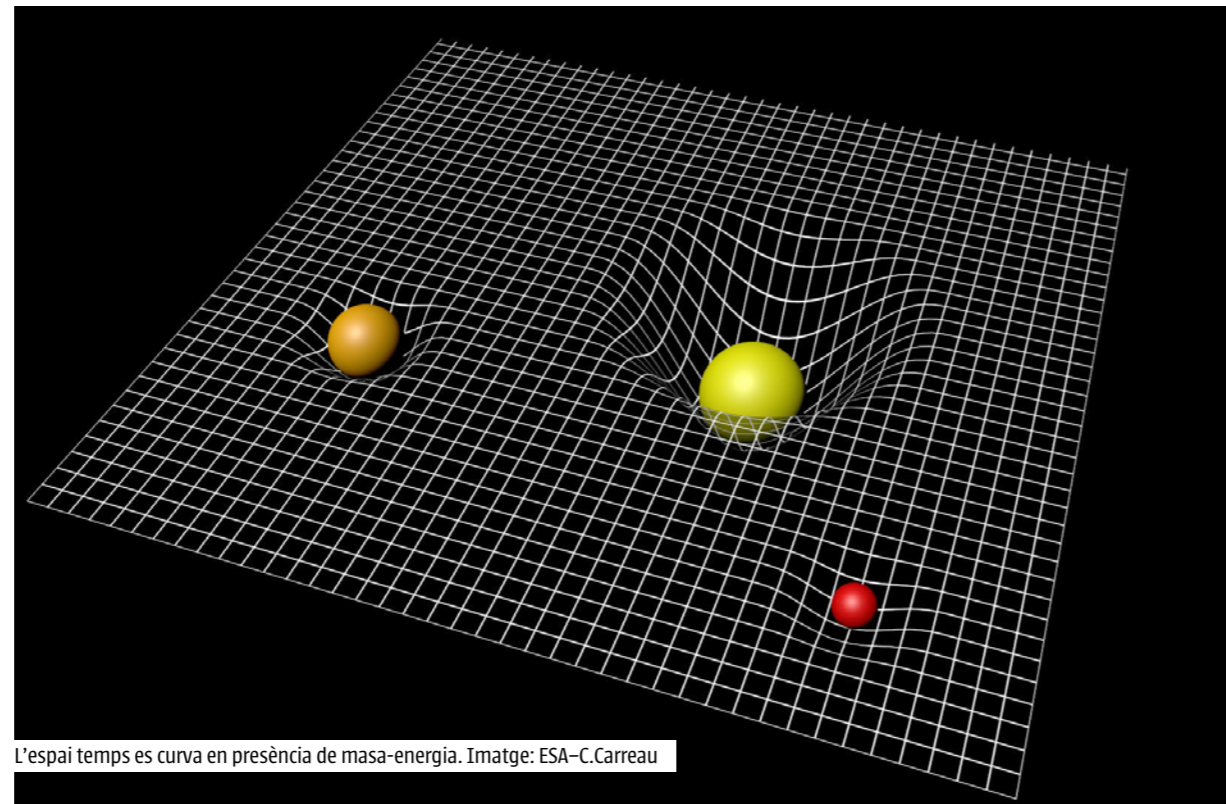
Els somnis de Cassiopea _ Xavi Villanueva

GRAVETAT

Hi havia una vegada, fa d'això ja molts d'anys, un alumne que preguntà al seu mestre, què era en realitat la força de la gravetat. Per molt que ho intentava, ell no veia cap fil microscòpic que estirés de les coses en direcció al centre de la Terra i mai havia sentit parlar de cap corda estranya i misteriosa que mantingués units els planetes al Sol.

El mestre era Isaac Newton i, tot i que ell havia deduït matemàticament i de forma inqüestionable de quina forma actuava aquella força en tots els cossos de l'univers conegut, era incapaç de respondre al seu alumne. Aleshores Newton li digué que, en certa manera, la gravetat era la manifestació del poder de Déu en el nostre univers.

Dos segles més tard, un cavaller anomenat Albert Einstein va donar un cop de mà a la idea de Newton. I ho va fer de manera que resulta difícil no rendir-se davant l'evidència del geni. Einstein va suposar que l'espai per on tots ens movem és una mena de teixit flexible que qualsevol pot deformar; nosaltres mateixos, la Terra i els planetes al llarg de les seves òrbites, el Sol en la seva posició en el centre del Sistema Solar o els forats negres en els racons més allunyats del cosmos... Així, l'espai on es troba el Sistema Solar és una mena de llençol negre sense límits que al tenir en el seu centre un cos tant massiu com el Sol, es deforma, produint un pou dins del qual tenen tendència a caure els planetes. Aquest desig de caure, aquesta tendència a deixar-se portar per la forma de l'espai, deia Einstein, això és la gravetat. De la mateixa manera, els planetes formen pous, tan més profunds conforme més massius són.

L'espai temps es curva en presència de masa-energia. Imatge: ESA-C.Carreau

Per idèntica raó, nosaltres ens precipitem cap al centre de la Terra i només el sòl sota els nostres peus evita un viatge tan fascinant i terrible.

D'aquesta manera, traslladar-se per l'espai és com fer un recorregut ple de sots i forats de gravetat en el fons adels quals estan els objectes del cel: el Sol, els planetes i més enllà, les estrelles, els forats negres i les galàxies.

L'alumne del professor Newton s'hagués quedat atònit davant d'una idea tan esglaiadora, simple i elegant.

Potser hagués respirat profundament, hagués mirat al mestre Albert i li hagués donat les gràcies per haver descarregat de tanta responsabilitat al seu déu omnipotent.

A lloure, espai d'aprenentatge en la natura

Aquest curs començam amb molta il·lusió el projecte "A Lloure, creixent amb es bosc". És un espai d'aprenentatge petit i familiar destinat a infants d'entre els 2 i els 6 anys, i per suposat per a les seves famílies. Les jornades educatives tenen lloc en un entorn natural, en el nostre bosc, l'activitat és contínua i diària.

És la idea d'una "escola" on es canvien les cadires, les pissarres i els quaderns pels arbres, el joc i l'espai obert, seguint els conceptes de les pedagogies actives i lliures i la pròpia de les escoles al bosc o "forest school", demoninamda com a "pedagogia verda".

El projecte és una iniciativa privada, independent, sense ànim de lucre i sense adscripció política ni religiosa. El projecte es regeix pels estatuts interns de l'entitat "A Lloure".

Per a nosaltres el bosc es transforma en una aula oberta i amb infinitats de materials canviant (pinyes, pals, insectes, arbres, flors, etc.), espais per explorar. Un espai infinit i bell que ens facilita retrobar el ritme i el contacte de la natura.

A més de la infinitat de material també trobam terrenys irregulars, roques, baixades, rampes, branques i centners d'elements que els nens amb la seva brillant imaginació transformen en sofisticades joguetes. Imaginació que pot convertir una petita font i el seu curs d'aigua en la font d'atracció estrella que provoqui hores i hores de joc.

Els infants són acompanyants en aquest procés per adults amb sensibilitat i experiència en processos d'acompanyament respectuosos. L'acompanyant a través d'una escolta activa i amb una actitud de confiança en les capacitats de cada infant és un dels nostres principals eixos de treball.

I perquè el bosc? A part de que és un espai molt respectuosos i divertit pels infants, els beneficis que les escoles a l'aire lliure ofereixen són molts!! Està demostrat que la natura és molt beneficiosa per a la salut dels infants. Les escoles a l'aire lliure tenen un 80% menys de refredats i altres malalties contagioses que a les escoles tradicionals. A més els beneficis a nivell cognitiu són molts:

1. Perquè en la natura empram tots els nostres sentits al mateix temps. A més de l'impacte positiu sobre la percepció i la integració sensorial, al permetre que els estímuls ambientals es captin a la mateixa vegada per tots els sentits, de manera coherent i consistent, sostinguda i subtil (Sobel 1996, White 2004, Nabhan i Trimble 1995).

2. Perquè els entorns naturals estimulen la nostra capacitat d'atenció, capacitat de pensar amb claredat i la capacitat de creació (Louv, 2012), a més de la capacitat de coordinació motora i de concentració (Grahm et al., 1997).

Vos convidam a conèixer i participar del nostre projecte, teniu més informació: Al blog alloure.blogspot.com, al facebook [creixent.alloure](https://www.facebook.com/creixent.alloure) o al mail creixent.alloure@gmail.com

La gent gran d'Esporles activa

La gent gran d'Esporles, han anat a Lluc per a fer l'ofrena floral a la Mare de Déu. Es va celebrar una missa solemne, fer l'ofrena floral i les peticions a la Mare de Déu, dins un marc vistós i ple de solemnitat.

El 17 de juny com a festa de final de curs, varen fer una demostració de balls de línia i de saló, amb coreografies preparades per na Joana Quesada i en Joan, els monitors del Club.

El 19 d'aquest mes, anaren d'excursió en vaixell, des de Peguera fins a Andratx, passant devora les illes Malgrat mirant el fons marins.

Durant el mes de juliol, els dissabtes, hi havia ball a la terrassa del Centre, amb actuacions d'havaneres i del cantant Pedro Granados.

El 22 de setembre, va començar el curs 2018-19 i per obrir boca, es va fer una paella pels socis del Club. Comptaven amb la presència de la batllessa i de dos regidors. El president de l'associació, va ressaltar la importància del local que ens va concedir l'Ajuntament i de la sala d'activitats. Acabarem amb ball.

El ball dels diumenges al Centre, es va inaugurar amb l'actuació de na Marga, cantant i ballarina que va fer un "show" per a tots els assistents.

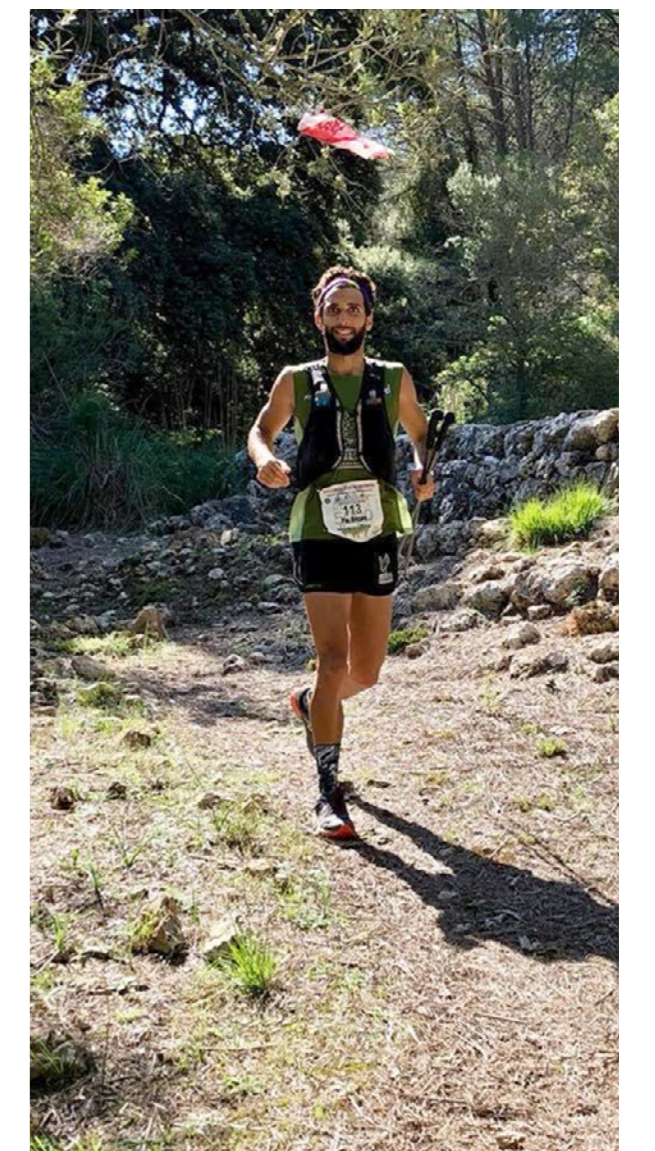

Pau Bestard, guanyador de la Mallorca 5000

El passat 29 de setembre es va celebrar la tercera edició de la Mallorca 5000 Skyrunning. La prova, de 66 quilòmetres i 4.900m de desnivell positiu, representava el Campionat de Mallorca 2018 de Curses per muntanya d'Ultradistància.

Un centenar de corredors partien de la localitat de Sòller per cobrir el recorregut que els duria fins a Pollença, passant per llocs emblemàtics de la geografia mallorquina com el Barranc de Biniarix, el Pas Llis o el Santuari de Lluc, tot coronant fins a sis cims de la Serra de Tramuntana.

El corredor esportler dels Ermassets, Pau Bestard, va ser el més ràpid en completar el recorregut amb un temps de 9h28'38" i coronant-se com a nou campió mallorquí de Curses per muntanya d'Ultradistància. Enhorabona Pau!

Esporles Volei Club

Aquest any, com tots els altres, l'Esporles Volei Club comença la temporada amb moltes ganes d'ensenyar als nins i nines aquest esport que tant ens estimam i que ens uneix, amb moltes ganes de competir en les lligues per aprendre de la millor manera possible, i, sobre tot, amb moltes ganes de continuar fent voleibol amb els més petits!

Començam la temporada amb l'escoleta, que participaran en diades on els infants coneixeran de mica en mica aquest esport i s'ho passaran molt bé. I amb dos equips infantils, un al primer grup i un al quart, que està format per alevins que començaran a competir ja en la pista gran. Continuem amb dos equips cadets, dos de juvenils i un de sènior que l'any passat ascendí a Primera Balear, i per això aquest any disputarà en aquesta categoria.

L'any passat hi havia dos equips masculins, però enguany tots els equips que conformen el club són femenins. Això no obstant, no deixam de banda la possibilitat de tenir algun dia un nombre mínim de nins que, des d'alevins, puguin pujar junts en les diferents categories, com a equip, en aquest esport i en aquest club.

Vos animam i feim una crida a tots els nins i nines del poble i dels voltants que tinguin ganes de provar aquest esport amb nosaltres. A partir dels 4 o 5 anys ja poden començar en la nostra escoleta! Per a més informació podeu contactar a través del correu clubvoleiesporles@gmail.com o enviant un missatge a algun dels següents telèfons: 600 507 707, 660 451 463 o 600 502 823.

En les imatges podem veure el cartell amb la informació corresponent de l'escoleta d'aquesta temporada i un collage d'alguns moments en l'escoleta d'aquesta temporada.

Esperam que vos animeu a començar ja des de petits en aquest esport, per anar creixent ja com a esportistes dins el món del voleibol!

Amunt Esportes!

ESPORLES VOLEI CLUB
SI VOLS JUGAR A VOLEI I NO SAPS ON ANAR... VINE A PROVAR A ESPORLES!!

ESCOLETA PER A NINS I NINES D'ENTRE 4 I 12 ANYS
HI HA EQUIPS DE TOTES LES CATEGORIES
REUNIÓ INFORMATIVA DILLUNS DIA 24 A LES 15:30 H

ens podeu trobar al pavelló de l'escola CEIP Gabriel Comas i Ribas a Esportes els dilluns i els dimecres de 15:30 a 20:00h per contactar amb nosaltres al mail clubvoleiesporles@gmail.com o als telèfons: 600507707 - 660451463 - 600502823 i segueix-nos a la web www.voleiesporles.com i a

1, 2, 3, Esportes!!!!

Dijous 30 d'agost els nostres equips van començar la pretemporada amb il·lusió.

Com a novetats d'enguany, dins l'àmbit esportiu tenim l'orgull i satisfacció d'informar-vos que, després d'un final de temporada exitós, hem aconseguit l'ascens de l'equip Senior Masculí a la lliga Balear Absoluta. A més, també tindrè un equip Senior SUB 23. Aquests dos equips estaran dirigits per Toni Ramis.

Com a noves incorporacions a l'equip tècnic tenim a n'Israel Pampin, que serà l'entrenador del junior masculí. N'Isra ha estat jugador professional a equips com Bàsquet Muro, Bàsquet Mallorca, i Palma Air Europa. Tècnic al CTIB i integrant de les seleccions balears als darrers anys.

També s'incorpora Toni Aulí, qui dirigeix els equips Junior i Senior Femení. De la seva trajectòria podem destacar que ha estat seleccionador balear, tècnic al CTIB, Director a l'Àrea de Recursos de Formació de la FBIB i entrenador a diferents clubs de l'illa. No oblidem que fou una de les persones clau a la fundació del nostre club, present a tots els estaments i que torna després de 15 anys.

Amb l'ànim de millorar any rere any la qualitat de la nostra feina, volem destacar que aquesta temporada comptam amb la incorporació de na Marta Ramis, professional altament qualificada, que s'encarregarà de la preparació física dels equips del nostre club, a més de formar part de l'equip Senior Femení com a jugadora. Ha fet molta feina preparant i coordinant, juntament amb els nostres entrenadors, la feina que han de dur a terme els jugadors de les categories superiors.

Per altra banda, els més petits han començat la nova temporada amb el Campus de Setembre Axa Garau

Asesoria Seguros. 40 campistes dividits en 4 grups i els seus respectius entrenadors s'han preparat per millorar el que ja sabien i passar-ho bé tots junts. Aquest campus dona un servei als pares que fan feina i als nins els permet començar amb la rutina del nou curs acadèmic després de les vacances.

Els nostres equips també han celebrat i participat en els Partits Dolços, coincidint amb la Fira Dolça del nostre poble.

Important: Si vos agrada gaudir d'estar amb amics, fer noves amistats, fomentar el treball amb equip, aprendre valors com el compromís, la responsabilitat i l'esforç, i a més aprendre un esport com és el bàsquet, et convidam als entrenaments de la nostra Escola de Bàsquet. Nines i nins nascuts entre 2011 i 2014, podeu venir els dilluns i dimecres de 16.15h a 17.15 h al Pavelló IES Josep Font i Tries. Vos hi esperam!!

Amunt Esportes!

ESPORLES B.C.

ESPORLES BASKETBALL CAMP

ENTRENAMENTS

ESCOLA DE BÀSQUET

Grups

BABY-BÀSQUET (2013-2014)
- Dilluns i dimecres de 16:15h a 17:15h

INICIACIÓ (2011-2012)
- Dilluns i dimecres de 16:15h a 17:15h

PAVELLÓ IES JOSEP FONT I TRIAS

MÉS INFORMACIÓ AL: coordinatiweb@gmail.com
Eva Milan (655 840 948)
Marc Esterlich (606 622 156)

f Esportes B.C. @esporteshb @esporteshb

Los síntomas y el sufrimiento del alma

Por lo general, una persona decide iniciar un proceso terapéutico porque su malestar empieza a ser tan notorio que se ve obligada a buscar alivio sus síntomas y un poco de luz en su camino. Esa decisión muchas veces se toma después de haber soportado durante un largo período ese sufrimiento existencial. En efecto, taquicardias, temblores, ansiedad, opresión en el pecho o un estado depresivo son manifestaciones físicas, síntomas que reclaman atención y se dejan sentir de manera que cada vez resulta más difícil vivir haciendo caso omiso de ellos.

Los síntomas, sean cuales sean y por extraño que parezca, siempre tienen una intención positiva para quien los sufre. Un síntoma siempre tiene un significado, es un indicador luminoso que atrae nuestra atención y nos informa de que algo sucede, como la luz que se enciende en el coche para avisarnos de que hace falta gasolina o aceite. Los síntomas hablan de la existencia de cierto malestar, dolor y sufrimiento interior. Podría afirmarse que es la voz del alma que se queja y lamenta, a la hay que prestar atención y aprender a escuchar.

La depresión es un intento de que se establezca una conexión o comunicación más profunda con el alma. Una depresión proporciona el momento de detenerse y revisar, un espacio para la elaboración de pérdidas y duelos, un tiempo para conectar con el alma. Uno se desactiva, se apea de la vida y se entrega a un abandono autocompasivo. La depresión puede desempeñar un papel necesario en el proceso de individuación, un tiempo para madurar, profundizar y reflexionar en pos de la búsqueda de una nueva filosofía de vida. Esa necesidad de aislamiento, silencio y soledad tal vez sea un rito de pasaje, una muerte y resurrección, una transición hacia una reconstrucción interior desde la disolución de viejas perspectivas. Un estado depresivo puede verse como un vacío fértil del que puede brotar algo verdaderamente nuevo; como un proceso de alquimia interior mediante el que se llegue a destilar la propia esencia.

Por su parte, la ansiedad es un estado permanente de miedo que suele aparecer cuando se dan preocupaciones y conflictos no resueltos. Los ataques de ansiedad reflejan miedo a la vida, al futuro y a los cambios, aunque sean necesarios. Es sentirse incapaz ante lo que la situación vital requiere. Se acompaña de opresión en el pecho, taquicardia, sudoración, temblores y un nudo en la garganta. La ansiedad es una reacción del organismo ante una situación de peligro (sea éste real o imaginario) que manifiesta que hay algo que se vive como una amenaza. Se trata de hacer consciente e identificar aquello a lo que tenemos miedo para posteriormente atreverse a afrontarlo.

En muchos casos es síntoma de una conducta de evitación: se está eludiendo abordar algún tema que

genera miedo, tristeza o dolor. Para liberarnos de la ansiedad es necesario ser plenamente consciente de ella, sentirla en profundidad, experimentarla, e incluso respirarla. Muchos ataques de ansiedad son una mezcla de emociones, como rabia, miedo y tristeza reprimidos a los que no se les permite la expresión, una «bomba» que si no se exterioriza (eso sí, adecuadamente) causan mucho dolor a la persona. Es posible que requieran un grito, aunque sea a solas, enfadarse, llorar o bien expresar lo que se siente para tomar conciencia de ello. Se trata de decodificar el mensaje que quieren trasmitirnos, no de pasarlo por alto o reprimirlo; porque cuanto más luchemos contra un síntoma, más empeorará.

Es bueno sentirlo, escuchar qué pide, exagerarlo incluso, ya que si podemos exagerarlo también podemos lograr que disminuya. Luchar contra los síntomas sólo sirve para reforzarlos, mientras que abrazar el síntoma nos libera de él. Otro síntoma bastante común son las cefaleas o migrañas. Si las analizamos con atención podemos darnos cuenta de que suelen aparecer después de períodos de mucha tensión, estrés y una intensa actividad mental, así como de un exceso de estímulos y situaciones en que se está rodeado de mucha gente. El síntoma exige retiro, relajación y descanso en un espacio en silencio y con poca luz. Si se lo escucha y se le da lo que precisa, remite.

La vida interior nos habla en susurros y si no somos capaces de escucharla cada vez nos habla más alto. Los síntomas nos comunican una información que está en el inconsciente y pugna por hacerse consciente. El síntoma es la punta del iceberg y su intención es positiva: en realidad trata de decirnos algo, darnos una información para que lo inconsciente se vuelva consciente. Los síntomas expresan que una parte de la propia existencia no está en equilibrio y reclama atención, precisa ser vista, oída y tenida en cuenta. La cura está en conectar con el alma y escucharla con amor.

Ascensión Belart, Psicóloga terapeuta. Autora de *Un viaje hacia el corazón*, Herder editorial.

La nostra població

De juliol a setembre de 2018. Naixements: 12 / Matrimonis: 18 / Defuncions: 5

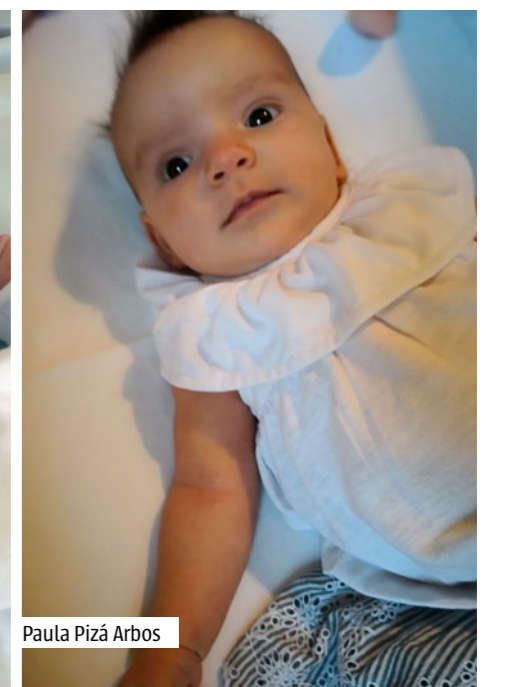
Amèlia Grimalt Navarta

Cel Munar López

Joel Martínez Huguet

Paula Pizá Arbos

Activitats

TORNAM A COMENÇAR!!!

Després de l'aturada estiuena d'activitats i amb l'arribada de la tardor, la biblioteca torna a agafar la seva rutina habitual. Poc a poc van arribant els estudiants que, amb els nivells típics de començar un nou curs, vénen a fer els deures, treballs en grup, recerques per internet, els préstecs de les lectures obligatòries, consultes... i amb ells torna a agafar ritme la biblioteca! Com és normal, amb tant de moviment d'alelots, i per molt que ho intentem, és difícil que la nostra sigui una biblioteca típicament silenciosa. Per això, si lo que necessiteu és un poc més de tranquil·litat per estudiar, us volem recordar que, encara que la biblioteca estigui tancada al públic durant els matins, de 9 a 14h tenim disponible l'altell com a sala d'estudi. Si voleu fer ús d'aquest servei, només heu de demanar les claus a les oficines de l'Ajuntament.

A finals de setembre vàrem arrancar les nostres activitats. Començarem amb el club de lectura d'adults, molt contents del gran èxit de participació que un any més torna a tenir

el nostre Tast, on una vegada més, l'altell de la biblioteca va quedar petit per reunir a tots els tertulians. I per altra banda el club de lectura infantil, amb baixes i noves incorporacions però també amb un gran moviment de nins i nines. Si teniu més de 9 anys i vos agrada llegir i passar-ho bé, animau-vos! Veniu a sa biblioteca i us donarem més informació.

Al setembre vàrem tenir una presentació literària carregada de sorpreses. Josan Rodríguez, autor de El equilibrista, ens va visitar i amb la col·laboració de l'esportera Úrsula Pueyo, varen omplir la sala d'emocions i com a sorpresa final, vàrem poder gaudir d'unes peces que varen venir a tocar alguns membres de La Gran Orquesta Republicana.

Per altra banda, com sempre els dijous, la sala infantil torna a estar plena amb l'Hora del Conte. Activitat que ja esperaven amb moltes ganes els més menuts i que varen gaudir molt, en aquest primer contacontes del curs, amb el teatre d'ombres en anglès a càrrec de Colorincoloredas, Clea at the coral forest.

Però encara hi ha molt més en camí... els ajudants de biblioteca de 5è, que esperem amb molta il·lusió, preparats per venir a ajudar-nos, els contes per a nadons amb n'Aranxa Riera i na Maia Planas integrants del projecte Canciones para Matilda, que començaran a finals d'octubre, visites culturals, obres teatrals en petit format, visites escolars ja concertades... I un esdeveniment molt important dins aquest començament de curs són les VI Jornades d'Estudis Locals d'Esporles, que celebrarem els dies 20 i 21 d'octubre. Durant aquest cap de setmana es presentaran els treballs que han realitzat diferents investigadors damunt el nostre municipi. Us esperem a tots!

Com veieu no aturam!! I és que ens agrada molt tenir una biblioteca activa, plena d'activitats per a tots el públics que ens omplen d'orgull, amb les darreres novetats editorials i sempre obertes a peticions i suggeriments per oferir als nostres usuaris el millor servei possible, fet que ens obliga a no aturar per aconseguir una biblioteca plena de moviment, vida, cultura, coneixement... i sí, també un poc de trui.

Presentació del llibre El Equilibrista

Primera trobada del tast de llibres

Inici del club de lectura infantil

Les novetats a la biblioteca!

Novel·la

- El rey recibe.** Eduardo Mendoza
- El president ha desaparegut.** Bill Clinton
- La trena.** Laetitia Colombani
- El caso Fitzgerald.** John Grisham
- Hippie.** Paulo Coelho
- Canción de sangre y oro.** Jorge Molist
- Una vida en palabras.** Paul Auster
- Sabates de taló italià.** Magdalena Tulli
- Apegos feroces.** Vivian Gornick
- L'embogador de dones.** Xavier Vallvé
- El fin invisible.** Gema Lienas
- El cel no és per a tothom.** Marta Rojals
- La novia gitana.** Carmen Mola
- El día que se perdió la cordura.** Javier Castillo

Juvenil

- Stars. Estrellas fugaces.** Anna Todd
- Magnus Chase y los dioses de Asgard. La espada del tiempo.** Rick Riordan
- Les proves d'Apol·lo. El laberint en flames.** Rick Riordan

Infantil

- Brillant.** Enric Larreula
- My hero.** Academia
- Els sentiments d'en Fèlix**
- Això ja ho ser fer!**
- La vida dels dinosaures**
- El camp i la ciutat**
- El vol de l'oreneta.** David Cirió Alomar
- Una pequeña... gran cosa.** Tony Johnston
- El monstre de colors va a l'escola.** Anna Llenas
- Cuéntame sésamo.** Aina S. Erice

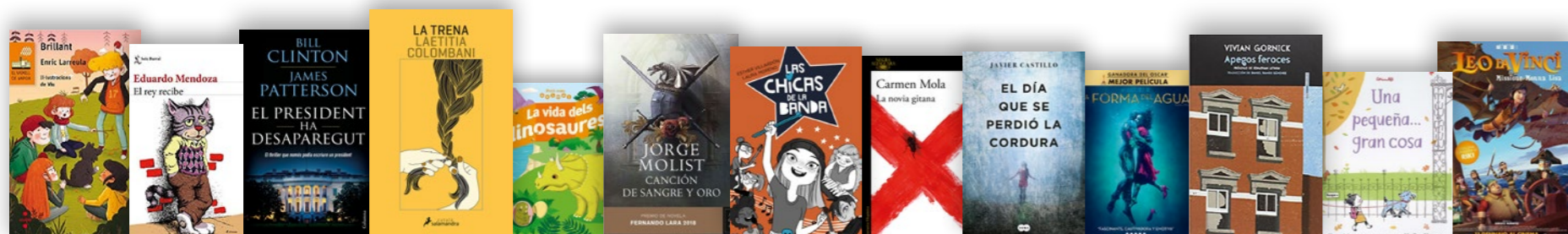
Pequeña & Grande Teresa de Calcuta

- Poptrópica 2 L'expedició secreta.** Mitch Krpata
- Poptrópica 3 El club secret.** Mitch Krpata
- Las chicas de la banda.** Esther Villardón
- Estimat jo.** Alain Allard

Audiovisuals

- La forma del agua**
- Gorrion rojo**
- Campeones**
- Yo, Tonya**
- Lady Bird**
- Vacaciones de una familia en Tokio**
- Peter Rabbit**
- Leo Da Vinci, misión Mona Lisa**
- Orígenes.** Alba Careta Quintet
- Energía positiva.** Celtas Cortos

Segueix-nos a
 bibliotecaspublicas.es/espores
 facebook.com/bibliotecasportles
 @bibliotecadesportles

VI JORNADES D'ESTUDIS LOCALS D'ESPORLES

20 i 21 d'octubre 2018

Inscripció

Biblioteca Municipal d'Espores
 C/Ramon Llull, 3 971 61 000
 biblioteca@espores.cat

Departament de Cultura, Patrimoni i Esports
 Consell de Mallorca

VI Jornades d'Estudis Locals d'Espores 20 i 21 d'octubre

Olga Terrassa Riutort. Bibliotecària i arxivera de l'Ajuntament d'Espores

Durant els propers dies 20 i 21 d'octubre es celebraran a Espores les VI Jornades d'Estudis Locals del municipi. Aquesta iniciativa presa per l'Ajuntament, i que compta amb el recolzament del Departament de Cultura i Patrimoni del Consell de Mallorca, pretén donar continuïtat a les cinc anteriors edicions i seguir treballant per continuar en propers anys. Es presentaran una sèrie de treballs que tracten diversos aspectes del municipi.

Les Jornades es duran a terme durant el matí i la tarda del dissabte dia 20 i el matí del diumenge 21 a la sala d'actes de l'edifici Sa Fàbrica, carrer de Ramon Llull, 3.

Així mateix, dissabte 20 es realitzarà una visita guiada a la possessió de Son Malferit, que els propietaris han obert per als participants (és imprescindible fer l'inscripció prèvia a la biblioteca).

Els ponents exposaran breument el tema de cada un dels seus treballs, la temàtica dels quals comprèn molts aspectes de la història i cultura del municipi:

- **L'Adoració dels reis d'Orient**, de Joan Font Mulet "Marcos", una troballa inesperada, a càrrec de Ramon Díaz Villalonga.
- **Estadística escolar curs 1924-1925. El cas concret de les escoles públiques del terme municipal d'Espores**, a càrrec de Antoni Aulí Ginard (AMEIB), Aina M. Torres Flores (AMEIB) i Joan Pons Julià.
- **Francisco Romero Bestard, mestre esporlerí**, a càrrec de Antoni Aulí Ginard i Aina Calafat Soberats.
- **El procés de destitució i reincorporació de Gabriel Calafell com a metge municipal d'Espores (1933-1936). Un motiu de crispació política**, a càrrec de Pau Tomàs Ramis.
- **Estructura del cos de carabiners a Espores i notes biogràfiques d'alguns dels seus membres**, a càrrec de Celso Calviño Andreu.
- **Espores a la Història de Lluçmajor de Bartomeu Font Obrador**, a càrrec de Pau Tomàs Ramis.
- **La població esporlerina del cabot (Delichon urbicum)**, a càrrec dels alumnes de 6è del curs 2018/2019 del CEIP Gabriel Comas i Ribas.
- **El retaule major de l'església de Sant Pere d'Espores. Una mirada retrospectiva**, a càrrec de Cristina Núñez i Javier Jiménez
- **El lèxic d'Espores al Diccionari català-valencià-balear. Estudi, classificació i posada en valor**, a càrrec de Cristian Raúl Sánchez Curto.
- **Metamorfosi d'un espai municipal creat inicialment per ser escorxador**, a càrrec de Xisca Mesquida Ginard.
- **Presbiterologi de la parròquia de Sant Pere d'Espores**, a càrrec de Mn. Pere Fiol i Tornila i Mn. Joan Parets i Serra.
- **Sebastià Coll Mir, el darrer batle de la República a Espores**, a càrrec de Juli Dalmau de Mata
- **El teixit comercial d'Espores (1927-2000)**, a càrrec de Josep Pol i Font.

Convidam a totes les persones interessades en la història i cultura del poble que s'apropin a Sa Fàbrica per assistir a les Jornades.

Foto: Ramon Díaz Villalonga

Meteo Esporles _ Daniel Montero

Resum climatològic dels mesos:

JULIOL

- Temperatura mitjana: 25.5 °C
- Temperatura mínima absoluta: 18.5 °C el dia 03 a les 07:20 hores
- Temperatura màxima absoluta: 33.6 °C el dia 31 a les 13:30 hores
- Dia més fred del mes: 22 juliol en la mitjana dels dies: 23.7 °C
- Dia més calorós del mes: 10 juliol en la mitjana dels dies: 27.2 °C
- Ràfega vent més alta: 46.7 km/h el 22 a 16:20 h
- Mitjana vent: 2.4 km/h
- Sector dominant: SE
- Número de dies ventosos (ràfegues > 36 km/h): 1
- Número de dies de mestral: 0
- Pluviometria màxima en un dia: 0.0 mm dia 01
- Precipitacions totals des mes: 0 mm

AGOST

- Temperatura mitjana: 25.3 °C
- Temperatura mínima absoluta: 18.5 °C el dia 18 a les 05:50 hores
- Temperatura màxima absoluta: 33.8 °C el dia 04 a les 14:50 hores
- Dia més fred del mes: 17 agost en la mitjana dels dies: 21.7 °C
- Dia més calorós del mes: 04 agost en la mitjana dels dies: 29.3 °C
- Ràfega vent més alta: 33.8 km/h el 10 a 01:20 h
- Mitjana vent: 2.2 km/h
- Sector dominant: ONO
- Número de dies ventosos (ràfegues > 36 km/h): 0
- Número de dies de mestral: 0
- Pluviometria màxima en un dia: 7.6 mm dia 17
- Precipitacions totals del mes: 13.4 mm

SETEMBRE

- Temperatura mitjana: 22.6 °C
- Temperatura mínima absoluta: 14.7 °C el dia 28 a les 07:10 hores
- Temperatura màxima absoluta: 30.1 °C el dia 03 a les 13:50 hores
- Dia més fred del mes: 28 setembre en la mitjana dels dies: 18.9 °C
- Dia més calorós del mes: 05 setembre en la mitjana dels dies: 25.1 °C
- Ràfega vent més alta: 41.8 km/h el 13 a 06:00 h
- Mitjana vent: 1.8 km/h
- Sector dominant: 0
- Número de dies ventosos (ràfegues > 36 km/h): 0
- Número de dies de mestral: 0
- Pluviometria màxima en un dia: 35.2 mm dia 15
- Precipitacions totals del mes: 73.6 mm

Eclipse de lluna de dia 27 de juliol

Seguim formant part de la xarxa de estacions de www.batearsmeteo.com allà podreu veure en temps real totes les dades de l'estació del poble i d'altres.

Amb aquest codi QR, a través del mòbil podeu entrar al web de l'estació directament. Allà trobareu totes les dades disponibles i en temps real, (temperatura, vent, pluja, etc) amb dades històriques, gràfics i molt més, esperem que vos agradi.

I per acabar un refrany per aquests mesos:

“Boira a l'octubre i pluja al novembre, segur que vindrà bon desembre”

SAPS ON ÉS?

A un carrer ubicades, pocs d'ara hi varen anar ni un gran pati per jugar, Històries ja passades, tantes coses canviades. Grans aules i pavelló transport públic, menjador d'un poble que ha crescut fins i tot amb institut pel bé de l'educació.

Si sabeu les respostes les podeu enviar a biblioteca@esporles.cat

SAPS QUI ÉS?

Qui és aquest personatge? De Sant Pere a Sant Pere rula sempre la mollera d'aquí ve el seu bagatge, Amb empena i coratge omple el poble de dolçor o de res farà una cançó. Un privilegiat cervell per llevar-se el capell. Un puntal de gran valor.

Solucions número anterior

Can Planiol. Carrer dels Balladors

Catalina Alorda Fiol

TEST ESPORLERÍ

A Esporles tenim xucladors i brioxos i a la darrera Fira Dolça es va fer el xuclador més gran del món. Sabeu si un xuclador està fet de la mateixa pasta que el briox? A- No B- Sí

Com deim a Esporles el que a altres llocs es coneix com a llonguet? A- Panet blanc B- Panet francès C- Llonguet esporleri

Més peculiaritats d'Esporles, sabeu amb quin nom coneixem el cirerer de betlem, ruscus aculeatus? A- Cirerer esporleri B- Cirerer vilanover C- Pastuc

Continuam amb les plantes, com anomenam el xiprell, erica multiflora? A- Xiprell B- Peterrell C- Bruc

A l'any 1890 començaren les obres de construcció de l'ermita de Maristel·la, sabeu a quin any es va inaugurar? A- 1894 B- 1900 C- 1906

Fins a quin any hi visqueren ermitans de manera permanent? A- 1953 B- 1936 C- 1926

solucio: 1A-5B-3C-4B-2V-EC

LA FOTO Antònia Pizà

Cada vegada que hi pas per davant allà està. Amb una expressió entre el sarcasme i la bonhomia. Sembla que observa els vehicles que des de la carretera l'ignoren. Que no s'han adonat de la seva presència. I això que els vistosos colors criden l'atenció. Com totes les expressions artístiques, cal fer una aturada per aprofundir-hi.

Blau, cel, groc, morat i negre són els seus colors. És una cara alegre. Celles gruixudes, nas punxut, ulls una mica tristos, llavis molt fins i cabells repentins. Una línia negra delimita el perfil de la figura. Tot això, aparentment senzill.

Però el més important és 'qui és EMEA'? Fent una cerca per la xarxa, no es troba gaire informació sobre qui és el signant d'aquest grafit. El seu perfil a Instagram

és una mostra del seu treball. Arreu de l'illa ha decorat parets i també persianes metàl·liques de botigues. És el responsable del mural de la façana del teatre de Lloseta. També es venen camisetes estampades amb els seus dibuixos. I poca cosa més he esbrinat. L'art no es troba només en els museus.

L'art es troba al carrer, a l'abast de tothom. L'art crea una societat més

cívica. L'art ens permet tenir un sentit més crític. L'art és un espai obert a la tolerància i a la reflexió, com ho és la música, la literatura o l'escultura.

Ara bé, molts dels lectors d'aquesta revista censuraran el lloc escollit per fer el retrat. Un retrat que està acompanyat per altres pintures que sí embruten el patrimoni d'Esporles.

